

Onderwijseenheid 1: Kennismaken

Deze onderwijseenheid heet **Kennismaken** en bestaat uit Onderwijskunde & Pedagogiek (O&P), Dans & Drama en werkplekleren.

In deze eerste onderwijseenheid van de opleiding gaat de student leren hoe ze hun leerkrachthandelen kunnen vormgeven, hoe je leerlingen observeert en hoe je je keuzes onderbouwt met theorie uit O&P en dans & drama.

Wat gaan ze leren?

- Basisvaardigheden van leerkrachthandelen: houding, stemgebruik, mimiek, beweging en presentatie.
- Pedagogisch handelen: hoe de leerkracht het leer- en creatieve proces van leerlingen ondersteunt door het inzetten van een pedagogische basishouding.
- Observatie en kindbeeld: leerlingen (gestructureerd- en ongestructureerd) observeren en analyseren op basis van ontwikkelingslijnen en theorie (O&P). Middels het schrijven van een (kind)portret brengt de student een leerling in kaart.
- Visie van de school: verdiepen in de visie van de school en dit relateren aan hun eigen visie op pedagogisch handelen
- Basisdidactiek van dans en drama: ontwerpen en uitvoeren van creatieve en expressieve lesonderdelen dans- en drama, die passen bij de doelgroep van de stageklas.
- Reflecteren op eigen handelen: feedback, feedforward en koppeling aan theorie.

Praktijkopdrachten

Onderwijs & pedagogiek:

- Leef- en belevingswereld van de leerlingen in kaart brengen
- Observatie leerling (gestructureerde observatie van een les in de klas en een ongestructureerde observatie tijdens een gymles of buitenspelen).
- Visie van de school verbinden met eigen visie op onderwijs.

Dans en drama:

- Voorlezen
- Vertellen
- Werkvorm dans of drama.
- Les dans of drama voorbereiden passend bij de beginsituatie van de stageklas en minimaal uitvoeren: inspirerende inleiding en bijpassende werkvorm dans of drama

Om de student de mogelijkheid te geven om te oefenen in de praktijk en een koppeling te maken met de aangeboden voorbeelden en theorie van de opleiding, vragen we ruimte en tijd voor de volgende onderdelen:

Onderwijs & pedagogiek: • Gesprekken over de leef- en belevingswereld van de leerlingen. • Observatie leerling (gestructureerde observatie van een les in de klas en een ongestructureerde observatie tijdens een gymles of buitenspelen). Het is voor de studenten prettig als de les in de klas gefilmd zou mogen worden. • Gesprekken over de visie van de school op onderwijs. • Feedback op de gegeven dans en dramas
• Gesprekken over de praktijkopdrachten bij de voorbereiding en na de uitvoering. • Observeren van de praktijkopdrachten aan de hand van de betreffende vakspecifieke observatieformulieren. • Plannen en organiseren van de opdrachten. N.B.: de werkvormen van dans of drama vinden bij voorkeur plaats in een speellokaal. Er is minimaal een leeg (geruimd) lokaal nodig.

Waarom leer je dans en drama geven op de pabo?

In het curriculum van het basisonderwijs nemen de kunstvakken een vaste plek in. Kunst helpt kinderen om zich te uiten, hun verbeelding te gebruiken en de wereld om hen heen beter te begrijpen. Binnen het leergebied kunstzinnige oriëntatie vallen verschillende vakken, waaronder ook dans en drama.

Dans en drama hebben veel met elkaar gemeen. In beide vakken staat het lichaam als expressiemiddel centraal. Leerlingen leren niet alleen met hun hoofd, maar vooral ook door te doen, te bewegen en te ervaren. Tegelijkertijd hebben dans en drama ieder hun eigen kenmerken en accenten, die jij als toekomstige leerkracht leert herkennen en benutten.

Wat leer je als pabostudent?

Op de pabo leer je hoe je een goede dansles en dramasles ontwerpt en uitvoert. Daarbij gaat het niet alleen om het aanbieden van werkvormen, maar ook om het inspireren en begeleiden van kinderen in een creatief proces. Je leert hoe je ruimte geeft aan ideeën van kinderen, hoe je hun creativiteit stimuleert en hoe je hen veiligheid en vertrouwen biedt om zich te durven uiten (10voordeleraar, 2021).

Daarnaast werk je aan je eigen creatieve en expressieve vaardigheden. Je ontdekt hoe je je lichaam kunt inzetten als pedagogisch en didactisch middel. Dit helpt je om dichtbij de leef- en belevingswereld van kinderen te blijven en je lessen rijker, speelser en betekenisvoller te maken.

Waarom zijn dans en drama belangrijk voor kinderen?

Dans en drama sluiten aan bij wat kinderen van nature doen: bewegen, spelen, fantaseren en ontdekken (van Nunen & Bouwmeester, 2019; Heijdanus et al., 2022). Leerlingen gebruiken hun verbeeldingskracht en nieuwsgierigheid om de wereld om zich heen te verkennen. Door dans en drama leren leerlingen van en over zichzelf, de ander en hun omgeving.

Dans biedt leerlingen de mogelijkheid om te bewegen, te experimenteren, te creëren en hun lichaam te leren beheersen. Ze leren gevoelens en ideeën uit te drukken zonder woorden, door middel van beweging.

Drama draait vooral om het 'doen alsof'. Leerlingen spelen een rol (wie of wat), bevinden zich in een denkbeeldige situatie (waar) en verbeelden gebeurtenissen (wat en waarom). Hierdoor ontwikkelen ze sociale vaardigheden en inzicht in zichzelf en anderen.

Aansluiting bij de kerndoelen

Dans en drama dragen direct bij aan de kerndoelen voor kunstzinnige oriëntatie (SLO, 2024) in het basisonderwijs:

Kerndoel **54**: Leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om gevoelens en ervaringen uit te drukken en om te communiceren.

Kerndoel **55**: Leerlingen leren te reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen.

Kerndoel **56**: Leerlingen verwerven kennis over en waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Deze kerndoelen beschrijven globaal welke kennis en vaardigheden leerlingen in het basisonderwijs ontwikkelen. Als toekomstig leerkracht leer jij hoe je met dans en drama een waardevolle bijdrage levert aan deze brede ontwikkeling.